

SESAM

Försvarssektorns Användargrupp för Software Engineering

inbjuder till Höstseminariet

INFORMATION - från börda till resurs?

Informationshantering i framtida försvaret

20 oktober 2004
Hotell Birger Jarl, Stockholm

Information – från börda till resurs

informationshantering i framtida försvaret

Försvaret har massor av betydelsefull information, som är helt avgörande för att planering, utbildning, operativa insatser, underhåll och ledning skall kunna fungera. Men, idag har vi inte någon enskild befattningshavare (en Chief Information Officer, en CIO) som i verksamhetens exekutiva ledning är ansvarig för denna betydelsefulla resurs. Detta är en brist eftersom informationsresursen, precis som ekonomiska, personella och materiella resurser, behöver ledas och styras av en samordnad funktion som också verkar för att säkerställa dess tillförlitlighet, tillgänglighet och ekonomi.

Informationsresurser skall kontinuerligt följas upp för att förstå hur de samordnas, integreras och används tillsammans med andra aktörers informationsresurser (koalitioner). Data-, informations- och kunskapsresurser är föremål för en allt snabbare forskning och utveckling, vilket innebär att verksamheten behöver lägga ner mer kraft och resurser på att förstå förändringarna, utveckla och implementera de nya möjligheterna samt hantera konsekvenser i form av nya krav på teknisk struktur, representation, migrering, integration, konsolidering och förvaltning.

Den organisation som inte följer med i utvecklingen kommer inte heller att ha förmåga att få informationsöverläge. För en försvarsverksamhet, kan brister inom detta område leda till svåra konsekvenser i form av förluster av liv och andra resurser. Detta seminarium kommer att ge en överblick över Informationsledningsområdet, eller Information Resource Management (IRM) som det kallas på engelska.

SESAM är ett sedan 1988 fungerande samverkansnätverk för projektövergripande och företagsneutral kunskapsuppbyggnad och kunskapspridning inom området programvaruintensiva försvarssystem.

Verksamheten bedrivs huvudsakligen i två arbetsgrupper; Teknik och Metodik samt en nystartad intressegrupp för Programvarusäkerhet. Ordf Ag Teknik är Erik Dyrelius, Saab Combitech Systems, erik.dyrelius@combitechsystems.com, ordf Ag Metodik är Håkan Edler, IVF, edler@hisafe.se och ordf för intressegrupp Programvarusäkerhet är Inga-Lill Bratteby-Ribbing, FMV, inga-lill.bratteby-ribbing@fmv.se.

Verksamheten redovisas på seminarier och i medlemsbladet Rendezvous, som utkommer 3-4 gånger per år.

Intressent i SESAM kan vara försvarsmyndighet och företag eller institution som har utvecklingsuppdrag/beställning från försvarsmyndighet. Av intressent krävs viss garanterad arbetsinsats i arbetsgrupperna.

SESAM samarbetar med föreningen Ada i Sverige beträffande informationsspridning, anordnande av seminarier mm.

SESAM styrs av ett råd, som är sammansatt av representanter för intressenterna. Ordförande är f.n. Claes Wadsten, AerotechTelub, och vice ordförande Johan Hallén, Försvarets materielverk.

<http://sesam.tranet.fmv.se>

Program onsdag den 20 oktober

08.45 Registrering öppnar, kaffe

09.45 Inledning

Claes Wadsten, AerotechTelub AB, ordf SESAM

09.55 IRM i Försvaret

Jarl S Magnusson, DNV

TEORI & FORSKNING

10.15 INFORMATION – Vad är det?

Johan Bendz, FMV

10.45 IRM som stöd för kunskapsutbyte i organisationer

Kristina Groth, KTH och Pär Lannerö, Metamatrix

11.15 Bensträckare

11.30 Hur kan webben användas som kunskapskälla?

Mats B Andersson, KTH

12.00 Spårning av data - forensisk analys av datorer och annan utrustning

Svante Nygren, teknisk analytiker och journalist

12.30 Lunch

STRATEGISKT ARBETE & TILLÄMPNINGAR

13.30 CIO Funktion på FM HKV

Christer Prinzell, FM HKV

14.00 Multisensorintegration inom JAS39 Gripen:

Inledande presentation av uppdrag Multisensorintegration inom JAS 39

Patrick Sakurai, FMV

Krysspejlfunktion och ID-fusion inom MSI39

Niklas Ferm, Saab Aerosystems

Elektrooptisk modell integrerad i Saab Aerosystems Gripen Systemsimulator (PMSIM)

Stefan Ringberg, Saab Aerosystems

14.30 Unstructured Information Management

Michael Thorson, Infosphere

15.00 Kaffe

15.30 Information och kunskap i en distribuerad värld

Olle Olsson, SICS

16.00 US DOD Net-Centric Data Strategy

Harriet J. Riofrio OASD (Networks and Information Integration)/OSD DCIO IM

17.30 Buffé

Med reservation för ändringar

Föredrag och föredragshållare

IRM i Försvaret

Information Resource Management (IRM) är ett relativt nytt område för Försvarsmakten. En utgångspunkt är att betrakta information som en neutral och i de flesta fall en strategisk resurs för verksamheten. Syftet med IRM är att leda och styra informationsresurserna över hela deras livscykel. Alla verksamheter har en "mjuk infrastruktur", som informationsresurserna är en del av. Till den mjuka infrastrukturen kopplas också manuella och (företrädesvis) automatiska informationstjänster som fusionerar, bearbetar och aktiverar andra resurser. Presentationen berör i huvudsak boken "IRM VISION" och hur informationsresurser kan komma att hanteras inom Försvarsmakten.

Jarl S Magnusson, är från den 1 oktober 2004, anställd i Det Norske Veritas (DNV), för att utveckla affärs-koncept och förstärka förmågan att ta hand om och exploatera värdefulla data-, informations- och kunskaps-resurser. Tidigare var Jarl anställd i Försvarets Materielverk som Strategisk Specialist Information Resource Management (IRM) och hade i denna roll väsentlig strategisk påverkan för hur information kommer att hanteras i det framtida försvaret.

INFORMATION – Vad är det?

Personliga reflektioner med anknytning till fenomenet information. Något om informationsteori, informationsfilosofi, informationens natur samt dess relation till tänkande och kunskap.

Johan Bendz, FMV, företrädare för FM Arkitekturramverk. Johan var 94-01 FMV projektledare för stöd till framtagning av Försvarsmaktens handböcker IT [FM HIT, DIT & ITK] och är sedan -99 en tongivande kraft inom utvecklingen av FMA, Försvarsmaktens Arkitektur. Johan är sedan -98 FMV ansvarige för informationsutbytet med USA avseende informationssystem inom C3I-området.

IRM som stöd för kunskapsutbyte i organisationer

Kunskapshantering har fått mycket uppmärksamhet under det senaste decenniet. Hur kan vi ta till vara och utveckla den kunskap som finns i en organisation? Presentationen beskriver hur olika informationsresurser kan användas för att stödja kunskapsutbyte. Vi kommer att fokusera på tre typer av informationsresurser:

- återanvändning av i organisationen befintlig information (projektdokumentation, rapporter, arbetsdokument, loggfiler etc.),
- information om medarbetares aktiviteter och tillgänglighet (s.k. awareness-information),
- nya metoder för att underlätta direkt informationsutbyte mellan personer.

Vi kommer att visa på hur ontologier (begreppsmodeller, vokabulärer och metadata) kan användas för att skapa sammanhang i befintlig information. Vi kommer även, genom praktiska erfarenheter, att belysa hur dessa informationsresurser kan stödja kunskapsutbyte i bl.a. mobila arbetsituationer.

Kristina Groth (tekn.lic., KTH/IPLab och CID) har lång erfarenhet av forskning kring kunskapsutbyte med stöd av datorer. Hon har studerat informations- och kunskapsutbyte i olika organisationer och har utvecklat ett antal prototyper för att stödja kunskapsutbyte.

Pär Lannerö (seniorkonsult, Metamatrix) har arbetat som programmerare, föreläsare och skribent sedan 1995. Han har hela tiden haft Internet och strategisk informationshantering i fokus. Sedan 1999 har Pär framförallt arbetat med den "mjuka infrastrukturen" ("informationsstrukturen").

Hur kan webben användas som kunskapskälla?

Syftet med arbetet är att utreda frågan om hur webben kan förstås och användas som informations- och kunskapsstöd. Webben har på kort tid blivit ett vardagligt fenomen för många människor. Människor surfar, kollar priser, kommunicerar, beställer biljetter och gör en hel del av sina ärenden på nätet. Inte minst används mediet för att söka information. När unga människor vill bekanta sig med ett nytt ämne går de inte i första hand till biblioteket – de går till webben.

Hur överlämnas ”kunskap” (information), hur söker människor kunskap och hur utformas webbplatser som har som syfte att vara informativa? Hur kan webbplatser användas som kunskapsstöd? Hur uppfattar de webben som redskap?

Potentialen är inom räckhåll – om man sträcker sig.

Mats B Andersson, är civilingenjör i Teknisk Fysik och har en examen som gymnasielärare i matematik och fysik. Doktorand med en avhandling om hur webben kan användas som kunskapskälla.

Spårning av data - forensisk analys av datorer och annan utrustning

Forensisk analys av datorer är en gren av kriminalvetenskapen där man bland annat återskapar innehåll på hårddiskar. Ursprungligen var tekniken i huvudsak en affär för polis och underrättelsetjänster. Idag har den emellertid spridit sig även till företagssektorn, inte minst i svallvågorna efter diverse finansskandaler där man använt digitalt lagrade handlingar och korrespondens som bevismaterial i juridiska processer.

”Computer forensics” är ur teknisk synpunkt ett mycket intressant ämne. Här får vi en kort genomgång av vilka typer av data man kan hitta vid en genomsökning av en normal skrivbordsdator, vilka skillnader som karakteriserar olika systemmiljöer, till exempel ifråga om minneshantering, samt vilken typ av information som lagras i periferienheter och olika mobila utrustningar. Vi får några exempel på de verktyg som kan användas i analysarbetet, samt tar även upp de olika skyddsmetoder som kan tillämpas för att undvika onödig exponering av information.

Svante Nygren är teknisk analytiker och journalist, fokuserad på bevakning av utvecklingen inom nätkommunikation och datasäkerhet. Han har tidigare varit redaktör för tidningarna Nätvärlden och Säkerhet & Sekretess. Idag arbetar han på egen hand och skriver bland annat regelbundet om IT-säkerhetsfrågor i Aktuell Säkerhet.

CIO Funktion på FM HKV

ÖB har givit Ledningsinspektören genmj Christer Lidström i uppdrag att utreda Försvarmaktens styrning av IS/IT-verksamheten och därmed ge förslag till organisering av styrningen samt kostnadsreduceringar av IS/IT-relaterade kostnader. Redovisning av uppdraget sker i slutet av oktober. Arbetet sker i en arbetsgrupp sammansatt av HKV KRI och GRO, men även andra delar av Försvarmakten deltar i arbetet. Prinzell kommer att ge en bild av arbetsläget.

Christer Prinzell, är kommandörkapten och är i grunden ytattackutbildad inom Flottan. Tidigt kom han in i informationssystemutveckling inom Flottan, för att under perioden 1989-1996 genomgå högre teknisk kurs samt vara huvudlärare ADB på Militärhögskolan (nuvarande Förvarshögskolan). Prinzell har sedan 1996 varit på HKV och arbetet med strategi och samordningsfrågor avseende ledningssystem och Försvarmaktens infrastruktur.

Presentationsblock: Multisensorintegration inom JAS 39 Gripen

Målsättningen med uppdrag MSI (MultiSensorIntegration) i sin helhet är att säkerställa att det finns förmåga att kravsätta och integrera sensor/avioniksystem mot målbild 2010-2020, samt att inhämta, utveckla, tillämpa och värdera nya metoder för MSI med tillämpningar inom Gripens nuvarande och framtida avioniksystem.

Inledande presentation av uppdrag Multisensorintegration inom JAS 39 Gripen

En kort redogörelse för uppdraget utifrån FMV:s perspektiv avseende omfattning och tidsplan. Fungerar som en inledning till de andra presentationerna inom MSI-blocket.

Patrick Sakurai arbetar sedan 2002 på enheten för avionikintegration av flygsystem på FMV. Han är för närvarande uppdragsledare för MSI samt sammanhållande för arbetsgruppen som tar fram en sensorstrategi för Gripen.

Krysspejlfunktion och ID-fusion inom MSI39.

Saab Aerosystems har utvecklat algoritmer för samverkan mellan flera radarvarnarsystem monterade på olika plattformar. Presentationen beskriver hur denna krysspejlfunktion kan implementeras och tar även upp aspekter på associationsproblematik som kan lösas genom ID-fusion.

Niklas Ferm har arbetat med programvaru- och systemutveckling av datafusionssystem på Gripen sedan 1998. Han är för närvarande sektionschef för Beslutsstöd och Autonom System på Saab Aerosystems i Linköping.

Elektrooptisk modell integrerad i Saab Aerosystems Gripen Systemsimulator (PMSIM)

Modellen integrerad i Gripen simulator skall i framtiden vara ett utvecklingsverktyg för funktionsutveckling inom MSI39 (bl.a sensorfusion) och verktyg vid kravställning av nya elektrooptiska system. EO-modellen integrerad i Gripen simulator kan i framtiden fungera som en del i en träningsimulator, vilket ger en återkoppling till piloten av elektrooptisk sensorfunktion.

Stefan Ringberg arbetar som delsystemansvarig för Elektro-Optiska Sensor System inom Saab Aerosystems (område Taktiska System). Stefan är anställd vid Saab Aerosystems sedan hösten -98 och har tidigare varit anställd (1986-1998) vid Totalförsvarets Forskningsinstitut inom område IR-system.

Unstructured Information Management

Många informationsspecialister upptäcker idag att det inte är tillräckligt med att bara ge tillgång till en textsökmotor för att organisationen skall kunna hitta sin lagrade information. Genom sin inbyggda trubbighet förmår dessa produkter helt enkelt inte att ta fram tillräckligt relevanta träffar på de flesta användares sökförfrågor. Problemet har flera orsaker; de allt större dokumentvolymerna, användarnas okunskap i avancerade sökspråk och komplexiteten i att underhålla söksystemens taxonomier och ordlistor. Några användare som speciellt snabbt brukar upptäcka att fritextsökning inte räcker för deras behov är forskare, analytiker och andra som inte bara vill hitta dokument utan även vill gå djupare in i dokument och försöka finna dold ny kunskap. I begränsade informationsmängder är detta oftast en manuell process där hjärnan får försöka minnas och bearbeta bäst den förmår, men när volymerna ökar så är denna metoden helt enkelt inte skalbar. Därför kommer bl a förmågan att hantera en allt större mängd ostrukturerad data, oftast i form av text, att bli en allt viktigare del i framtiden.

Marknaden för IT-verktyg inom textanalys, oftast benämnd på engelska som Text Mining, är inte helt ny men på senare tid har den populariserats kraftigt. Ett flertal vanliga sökmotorer och publika söksajter har börjat införliva Text Mining i sina kärnprodukter. Vi ser också allt fler specialiserade företag som tillverkar analysverktyg för just text och som automatiskt kan analysera och presentera stora informationsvolymmer.

Michael Thorson, från Infosphere AB (www.infosphere.se) kommer under föredraget att redovisa delar av den forskningsrapport som de sammanställt inom Text Mining området. Rapporten som kom ut våren 2003 behandlar området "Unstructured Information Management" och ger en nulägesbild av marknaden samt är inriktad på att ge praktiska råd för de organisationer som funderar på att inskaffa Text Mining produkter eller någon annan lösning som innehåller sådan funktionalitet. Mikael har tidigare arbetat på IBM med dessa produkter i position som ansvarig för tjänstesegmentet inom Knowledge Management. Numera är Mikael verksam vid konsultbolaget Infosphere samt FOI.

Information och kunskap i en distribuerad värld

Vi ser ett antal kritiska trender i dagens utveckling. För det första, trenden mot ökad återanvändbarhet av information du själv äger, genom användning av applikationsoberoende representationsformat. För det andra, trenden mot distribution och decentralisering, vilket ger återanvändning av information som andra äger. Samt, "disaggregering" (fragmentering) av information där komplexa informationsstrukturer bryts upp för att göra informationsdelarna enklare att återanvända. Ett genomgående drag är ett allt starkare betonde av semantiskt rika representationsformat.

Presentationen kommer att belysa aspekter på visionen om den allerstädes åtkomliga kunskapen, aspekter på standarder för representation, och aspekter på metodik för modellering.

Olle Olsson, från Swedish Institute of Computer Science (SICS), forskar i området decentraliserad kunskapsrepresentation, med speciellt fokus på kontexten webben. Han har tidigare deltagit i och lett europeiska samarbetsprojekt kring tillämpningar av distribuerade intelligenta agenter, samt med expertsystemsteknologi.

Avgift: 700 kr, inkl måltider (kaffe, lunch, buffé) exkl moms

Anmälan: Sista anmälningdag **6 okt** 2004
Anmälan är bindande
Avgiften faktureras
Var vänlig ange om du deltar i buffén eller ej.

Anmälan skickas till:

SESAM-sekretariatet
Kåsjös Kontor
Odengatan 28, 4 tr
113 51 STOCKHOLM
Tel: 08-510 518 66, 070-716 9702
Fax: 08-510 519 32
E-post: kasjos.kontor@bredband.net

Plats: Hotell Birger Jarl, Tulegatan 8, Stockholm
Telefon: 08-674 1800

Hotellrum kan erbjudas för 1481:- inkl moms och frukost (1319:-exmoms).
Detta pris gäller endast den 20/10, 1 natt. Ange SESAM vid bokning.

Avstånd från Arlanda Flygplats, 42 km | Bromma Flygplats, 25 km
10 minuter från Stockholms Central
Buss 2 (= 46 på kartan) eller tunnelbana till station Rådmanngatan

Upplysningar: Claes Wadsten, 013-231 652
Jarl S Magnusson, 070-577 4579

Anmälan

till

SESAM-seminariet den 20 okt 2004 "Information – från börda till resurs"

Deltager i buffén Deltager **ej** i buffén

Namn: _____

Org/Företag: _____

Postadress: _____

Telefon: _____ Fax: _____

E-post: _____

Faktureringsadress om annan än ovan:

